

A I M O T A N A SUBIECTELOR FAMILIALE

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Anatomia subiectelor familiale/ trad. din greacă de ieroschim.
Ştefan Nuțescu,... – Bucureşti: Evanghelismos, 2018

ISBN 978-606-8562-55-1

I. Nuțescu, Ştefan (trad.)

ÎNTOCIMINȚĂ DE ANATOMIA SUBIECTELOR FAMILIALE

Intr-o epocă grea și involturată ca a noastră, în care foate se contestă și se răstămăcesc, este îndrăzneitor faptul că tinerii noștri se întorc la ceea ce este valoros. Își regăsesc credința, se întorc la Casa lui Dumnezeu, la Biserică, și se străduiesc să-și reinventeze și propria viață de familie, ascunzându-valoros general umană cunoaștere și cunoaștere, dar atât de mult încrezătoare și mai puțin cunoscuță, înțelegere și aspirație a tinerilor de astăzi. Înțelegere și cunoaștere unei familii. În cîndă grijaților să nu se pierde în zgomotul, dificultatea afliției unui soț sau în răzbunările împotriva familiei și denigrarea instituției familiare de către oameni care nu își promovează și se mai confruntă cu securitatea. Mai și se întâlnesc în Schitul Lacu – Sfântul Munte Athos în cîndă cu problema sau în familiile dezorganizate. Cu toate acestea, datecă dorinței și bucuriei lor infantil, cu Hacul lui Ierusalim.

Traducere din greacă de Ieroschim. Ștefan Nuțescu
Schitul Lacu – Sfântul Munte Athos
cîndă cu problema sau în familiile dezorganizate. Cu
toate acestea, datecă dorinței și bucuriei lor infantil,
cu Hacul lui Ierusalim. EDITURA EVANGHELISMOS
BUCUREȘTI – 2018

Să-i dea înțelegere în mânile moșilor săi. De

foc și moj cătărenitor este să asculte ceea ce

În loc de prolog	5
1 Familia: primul izvor de valori pentru om	9
2 Relațiile tinerilor: placere și durere	21
3 Relațiile trupești înainte de căsătorie	27
4 Avortul și amplele lui efecte	35
5 Familia monoparentală	51
6 Slujba logodnei	64
7 Taina cununiei ca eveniment bisericesc	74
8 Căsătoria religioasă tradițională	86
9 Matematica familiei cu mulți copii sau greutățile și binecuvântările ei	92
10 Mama: izvor nesecat de dragoste	100
11 Alăptarea ca expresie practică a maternității	110
12 Mama și bunica în rolul de pedagog	118
13 Rolul tatălui în familia contemporană	141
14 Rolul duhovnicului în familie	154
15 Femeia creștină ca mamă	167
16 Contribuția mamelor Sfinților Trei Ierarhi la ridicarea lor la cinstea de mari părinți și dascăli ai bisericii lui Hristos	175

17 Dragostea – împărtăeasa familiei și Dumnezeu – Împăratul ei	190
18 Cum să-i punem pe copiii noștri în legătură cu biserică?	201
19 Precepte din pedagogia tradițională a celor de demult	215
20 Cum ne-am crescut copiii	226
21 Masa familială în educația copiilor	232
22 Comunicarea și cum îi înțeleg părinții pe copii	239
23 Puii de om învățați cu traiul bun: „dumnezei” răsfătați	253
24 Rezultatele școlare, familia și duhovnicul	259
25 Copilul cu dizabilități și familia	267
26 Abordarea în cazul morții unui membru al familiei	281

ALBUMUL DE AJALIMAR HOIUTORIIUS

Ministerul Educației

Denumirea CIP a Băncii Naționale a României

Anunțul autorizației familiei să facă o donație

Stefan Nucescu - București, 15 iunie 2008

ISBN 978-973-138-001-1

Nucescu Stefan - CONGRATULARE

ÎN LOC

DE PROLOG

Într-o epocă grea și îngrijorătoare ca a noastră, în care toate se contestă și se răstălmăcesc, este îmbucurător faptul că tinerii noștri se întorc la ceea ce este valoros. Își regăsesc credința, se întorc la Casa lui Dumnezeu, la Biserică, și se străduiesc să-și zidească și propria lor casă – familia, această valoare general umană dăruită de Dumnezeu, dar atât de mult încercată astăzi. Marea dorință și aspirație a tinerilor de astăzi este întemeierea unei familii. În ciuda greutăților existente, cum ar fi șomajul, dificultatea aflării unui soț potrivit, războiul împotriva familiei și denigrarea instituției familiale de către oameni care ar trebui să-să susțină și să promoveze, ei se mai confruntă și cu o altă dificultate. Mulți tineri duc lipsa unor modele, deoarece au crescut în familii cu probleme sau în familii dezorganizate. Cu toate acestea, datorită dorinței și bunei lor intenții, cu Harul lui Dumnezeu, este cu puțință ca tinerii să depășească toate greutățile și să-și creeze o familie

Respectând bună și binecuvântată. Pentru toți aceștia, precum și pentru tinerii de curând căsătoriți Asociația Unita Romiosini oferă ca ajutor prezenta carte.

Volumul cuprinde articole ce privesc cele mai importante subiecte legate de viața de familie scrise de clerici, oameni de știință, dar și simpli familiști. Temele tratate sunt cercetate și analizate din perspectivă duhovnicească, științifică și, mai cu seamă, sunt oferite sfaturi și soluții practice. Aceasta este și trăsătura principală a cărții: „valoarea ei stă în experiență”, adică are folos practic. Și, aşa cum se știe: „cuvintele din experiență de nevoie trebuie să le primim” (Sfântul Isaac Sirul). Nu este lipsită de importanță experiența tuturor celor care au scris, unii ca părinți, care au crescut și învățat corect zeci de copii, alții ca duhovnici experimentați, care, cu ajutorul Harului lui Dumnezeu, au ajutat multe familii și ne oferă sfatul lor luminat și discret, iar alții ca oameni de știință, care, printr-o îndelungată cercetare și studiere a subiectelor legate de familie, ne oferă cu durere și dragoste esența înțelepciunii lor. Tuturor acestor scriitori le mulțumim nespus de mult pentru prinosul lor dezinteresat.

Variatele probleme familiale care au adus criza în familie și au înmulțit divorțurile se rezumă

la trei aspecte sau mai precis la lipsa următorilor trei factori:

În primul rând, ne referim la dragostea sinceră dintre soți, care constituie temelia vieții familiale și ajută la conviețuirea pașnică, la sporirea duhovnicească și la educația corectă a copiilor. De aceasta depinde totul, după cum formulează cu măiestrie și marele pedagog, sprijinitorul familiei, gura lui Hristos, Sfântul Ioan Gură de Aur: „Aceasta unește viața noastră a tuturor, a fi într-un gând femeia cu bărbatul. Aceasta face să continue lumea. Pe aceasta, mai mult decât pe toate celelalte, să o lucrăm”.

În al doilea rând, ne referim la viața duhovnicească comună a soților, care privește mersul la biserică, rugăciunea de acasă, spovedania, împărtășirea cu Dumnezeieștile Taine, ținerea poruncilor și nevoința de a duce o viață creștină, în general. Dacă temelia familiei nu se întărește pe Piatra cea tare, pe Hristos, vânturile încercărilor și inundațiile ispitelor vor dărâma casa și vor destrăma familia, aşa cum ne încrezînteașă Dumnezeu-Omul, Mântuitorul nostru, și cum adverește dureroasa realitate.

Și, în al treilea rând, ne referim la respectarea și la punerea în practică – înainte și după căsătorie

¹ Patrologia Graeca (PG) 51, 240.

Respectarea atitudinilor și principiilor păstrate prin tradiție și verificate prin experiență, adaptate la realitatea contemporană: respect, cinste, castitate, răbdare și suportare a celuilalt, osteneală, mulțumire cu puțin, simplitate.

Dacă tinerii căsătoriți se vor strădui să le țină pe acestea trei, folosind și experiența acelora care au scris în această broșură, vor depăși toate greutățile și vor trăi o viață familială fericită, lucru pe care îl dorim tuturor din tot sufletul.

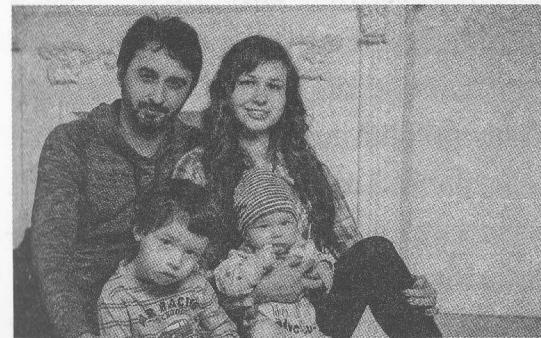
1

FAMILIA:

PRIMUL IZVOR DE VALORI PENTRU OM

Meropi N. Spiropulos

profesor onorific al Universității din Atena

Mi se pare că este potrivit să abordez subiectul pe care-l expun cu o mică explicație referitoare la alegerea celor două cuvinte care coexistă în titlu, adică izvor și valori. De ce am folosit izvor și nu altceva, de pildă, școală sau sistem de educație, și de ce valori, iar nu reguli sau obiceiuri?

Cred că izvor este cuvântul cel mai potrivit pentru a caracteriza familia, această „mică biserică”, aşa cum o numește Sfîntul Gură de Aur, și care

Respectării celula fiecărei societăți bine organizate.

Deoarece, aşa cum un izvor nesecat oferă continuu și fără întrerupere apa celor din jur, fără vreo străduință specială, tot astfel și familia, fie că o conștiințează, fie nu, din prima zi a vieții fiecărui om îl adapă zilnic cu apa dătătoare de viață a fiecărei zile.

Dacă apa aceasta este limpede și curată, ea adapă toate codurile de comportament care întruchipează și exprimă caracteristicile calitative ale valorilor, care vor căpăta prioritate în conștiința omului. Dacă această apă este murdară sau poluată cu elemente și reziduuri periculoase, este inevitabil să nu se întâmple contrariul.

Pentru că, aşa cum a scris Evanghelos Theodoru, profesor onorific și fost rector al Universității din Atena, într-un articol excelent despre valori: „trăirea și traducerea în faptă a valorilor depind de voința omului, adică dacă el va accepta mesajele și solicitările adresate lui din partea acestor valori ca pe niște îndatoriri și dacă va vrea să le statornicească pe acestea drept scop al vieții și activității sale”.

Așa cum constată specialiștii în psihologia infantilă și pedagogii, primii cinci până la șapte ani din viața omului sunt determinanți pentru trăirile sale, fiindcă exemplele vii pe care le va observa le va înregistra și va voi să le imite. Pe acestea se

va construi personalitatea sa, se vor întrupa noțiunile valorilor și se va definitivă ierarhizarea lor. Prin urmare, devine cu desăvârșire limpede rolul determinant pe care îl are în toate acestea primul mediu intim al copilului, adică familia sa, atât cea restrânsă, cât și cea largită.

Copilul, de foarte devreme, poate „prinde de veste”, aşa cum se spune în popor. Adică, vrem sau nu vrem, acesta simte, respiră cu sufletul său, urmărește, observă, înregistrează, imprimă și copiază toate cele ce se întâmplă în jurul său, chiar dacă noi avem impresia că el se ocupă cu altceva și nu ne aude sau nu ne vede. Își consider că nu e deloc întâmplător faptul că englezii spun că la întrebarea: „De unde te tragi?”, răspunsul corect trebuie să fie: „din anii copilăriei mele”.

Însă, aşa cum sesizăm cu toții zilnic, familia contemporană din Grecia – mai ales în centrele urbane – trece printr-o serioasă criză și, deși mai există, din fericire, diferențe salutare, tinde din ce în ce mai mult să se asemene cu familiile din statele „avansate”, aşa cum se obișnuiește să fie ele numite. Acolo, mama lucrează tot timpul, copiii sunt puțini și, adeseori, de foarte devreme, se depărtează de casa părintească, trupește și sufletește. Dar și în țara noastră lucrurile se schimbă într-un ritm rapid. Familia tradițională autentică, care până acum

cățiva zeci de ani reprezenta modelul, norma de bază, se micșorează continuu, dar, și acolo unde continuă să existe, are mari dificultăți în rezolvarea problemelor, din pricina modului de viață contemporan.

Așadar, în această familie contemporană, care adesea rămâne „înjumătățită” din cauza divorțurilor, a conviețuirilor în afara căsătoriei sau a familiilor monoparentale cu mame necăsătorite, cresc de obicei copiii solitari ai apartamentelor, în blocuri unde vecinii se poate să nu-și spună nici măcar „Bună ziua!”. Acești copii solitari stau adeseori pironiți și tăcuți ore întregi în fața unui ecran de sticlă, cu o farfurie de mâncare improvizată de la fast food-ul din vecinătate. Astfel își satisfac nevoia de comuniune, dar și nevoia de activitate – imaginară sau reală – absolut necesară pentru vârsta lor, fie prin hidioasele programe de televiziune, care scot în evidență modele celebre, dar stricate și corupte, de violență, obscenitate și imoralitate, fie prin experiențe primejdioase mijlocite de internet. Prin intermediul sticlei, al ecranului, ei își însușesc totodată și propiile coduri educaționale.

Aceștia sunt de obicei copiii ai căror părinți, unul sau amândoi, se poate să se intereseze de trupul și de mintea lor, încărcându-i cu meditații, cu limbi străine, pian, gimnastică, balet, karate sau înot, însă le lasă

sufletul închis și tăcut. Ei sunt copiii care conviețuiesc numai cu unul sau cu amândoi părinții, dar se duc și vin la o casă care seamănă cu un hotel.

Părinții acestor copii, sufocați și stresați de obligații, ocupații și relații sociale, merg la școala copilului lor din când în când numai pentru a protesta în legătură cu vreo notă sau pentru a reclama severitatea vreunui dascăl, iar nu pentru a conlucra cu profesorii în legătură cu vreo problemă concretă, trădată de comportamentul copilului. Sunt părinți nervoși și obosiți de nesfârșitele pretenții materiale pe care ei le cultivă de obicei ca valori pentru ei însăși și pentru copiii lor, făcând marea greșală sau, mai potrivit spus, având foarte periculoasa abordare de a considera toate dorințele ca pe niște necesități. Prin urmare, ce valori stabilesc ei pentru copiii lor?

Prin acordarea unei importanțe exagerate bunurilor materiale, adică lucrurilor deșarte, părinții cultivă în copiii lor pretenții pe care le consideră obligatoriu a le satisface, crezând că astfel răscumpără dragostea lor. Sau crezând, poate, că astfel vor fi absolvite de vinovățiile care îi macină, dacă, în ungherele ascunse și tainice ale sufletului lor, simt oarecum că nu oferă copiilor lor cele de care au reală nevoie. Adică, timp calitativ de comuni-

Respect care adevarata, râsete vesele, chicoteli la masă și o atmosferă familială pașnică și plăcută, în care vor înflori firesc valorile corect ierarhizate.

De pildă, dacă un copil trăiește experiența unui comportament rău al părintilor lui, care conduce tot mai adesea la divorț, cum se va naște în conștiința lui valoarea unei căsătorii binecuvântate și a unei conviețuiri armonioase?

Constatările efectelor pe care aceste împrejurări le pot avea asupra vieții, a echilibrului sufletesc, a educației și a comportamentului copiilor noștri, dar și asupra viitorului societății și al patriei noastre, sunt în mod constant reiterate și reliefate în rezultatele cercetărilor multor studii sociale făcute pe această temă, dar ies în evidență și în cazul atâtore fenomene nesănătoase pe care le observăm continuu în jurul nostru.

Dimpotrivă, este o adevarată binecuvântare atunci când în cadrul familiei, prin comuniunea zilnică și necondiționată, copilul va fi învățat și se va desfășa de frumusețea iubirii dezinteresate și de bucuria dăruirii. La fel se poate întâmpla când el va descoperi încântat tâlcul onestității, al dreptății, al respectului față de celălalt, al dorinței de a fi mai bun, rostul solidarității, al disciplinei, al grijii pentru aproapele și al atâtore altor aspecte însemnante ale unei vieți adevarate trăite conștient.

De asemenea, în cadrul familiei, copilul va primi primele noțiuni legate de credința și tradiția noastră ortodoxă, va citi acele cărți de valoare care îi vor descoperi frumusețea limbii noastre, va gusta dulceața și însemnatatea rugăciunii, se va bucura de atmosfera caldă creată de-a lungul timpului de elementele prețioase ale tradițiilor noastre culturale și de călătoria noastră în istorie ca neam. Toate acestea se vor depune în conștiința lui ca valori, ca ceva vrednic de dorit. Deoarece, aşa cum scrie iarăși profesorul Teodoru: „Noțiunea de valoare indică expresia consimțirii, acceptării, familiarității și a satisfacției pentru ceva care pentru noi este interesant, plăcut și dezirabil”.

Potrivit specialiștilor în pedagogie și în psihologie infantilă, există trei axiome care se constituie în premise pentru ca cele oferite de acest izvor, care este familia, să fie pozitive și eficiente:

1. Buna înțelegere a părintilor este un dar de neprețuită valoare pentru copii, iar purtarea unuia față de celălalt se impregnează în mod de neșters în memoria și în sufletul lor.
2. Cel mai bun dar al tatălui pentru copiii săi este să o iubească, să o respecte și să o cinstescă pe mama lor.